

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 86/22
U Luxembourg 18. svibnja 2022.

Presuda u predmetu T-609/19
Canon/Komisija

Opći sud odbio je žalbu društva Canon kojem je Komisija izrekla novčanu kaznu u iznosu od 28 milijuna eura zbog nepoštovanja pravila u području kontrole koncentracija prilikom kupnje društva Toshiba Medical Systems Corporation

Canon Inc. (u daljnjem tekstu: tužitelj), japansko multinacionalno društvo specijalizirano za proizvodnju optičkih proizvoda i obradu slika, 2016. preuzelo je društvo Toshiba Medical Systems Corporation (u daljnjem tekstu: TMSC), društvo kći u stopostotnom vlasništvu društva Toshiba Corporation (u daljnjem tekstu: Toshiba).

To je stjecanje provedeno u dvije faze putem subjekta za posebne namjene (MS Holding) osnovanog posebno u tu svrhu. Prvo je 17. ožujka 2016. MS Holding stekao određene TMSC-ove dionice s pravom glasa za iznos od oko 800 eura, dok je tužitelj, u zamjenu za plaćanje pune cijene ugovorene za kupnju TMSC-a (oko 5 280 000 000 eura), stekao opcije kupnje svih preostalih TMSC-ovih dionica s pravom glasa. Tužitelj je, osim toga, stekao samo jednu TMSC-ovu dionicu bez prava glasa za iznos od oko 40 eura (u daljnjem tekstu: prijelazna transakcija).

Zatim je, 19. prosinca 2016., nakon što je dobio Komisijino odobrenje koncentracije, tužitelj iskoristio svoje opcije kupnje za stjecanje temeljnih dionica s pravom glasa TMSC-a, dok je TMSC kupio svoje dionice s pravom glasa u vlasništvu MS Holdinga kao i dionicu bez prava glasa koju je držao tužitelj (u daljnjem tekstu: krajnja transakcija). Tim je dvjema transakcijama TMSC postao društvo kći u stopostotnom vlasništvu tužitelja.

Razlog tog obročnog stjecanja bio je taj da se prodaja TMSC-a prizna kao kapitalno ulaganje u računima društva Toshiba najkasnije do 31. ožujka 2016., a da tužitelj pritom formalno nad njim ne stekne kontrolu prije nego što od tijela nadležnih za tržišno natjecanje ne dobije potrebna odobrenja.

Nakon pretprijave koju je tužitelj poslao u ožujku 2016., koncentracija je prijavljena Komisiji u kolovozu te ju je ona odobrila u rujnu iste godine.

Međutim, Komisija je istodobno pokrenula istragu zbog mogućih povreda obveza prijave i odgode predviđenih uredbom o koncentracijama¹. Na temelju tih obveza **poduzeća uključena u koncentraciju koja je od značaja za Uniju moraju obavijestiti Komisiju o svojim planovima radi ispitivanja prije njihove provedbe („obveza prijave”)² i ne mogu provesti prijavljenu transakciju prije nego što od nje ne dobiju odobrenje („obveza odgode”)³.**

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (SL 2004., L 24, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 5., str. 73.; u daljnjem tekstu: Uredba o koncentracijama)

² Članak 4. stavak 1. Uredbe o koncentracijama

³ Članak 7. stavak 1. Uredbe o koncentracijama

Komisija je odlukom od 27. lipnja 2019.⁴ utvrdila da je tužitelj povrijedio navedene obveze jer je preuranjeno proveo stjecanje TMSC-a. Komisija je, u biti, smatrala da je tužitelj, provodeći prijelaznu transakciju, djelomično proveo jedinstvenu koncentraciju koja se sastojala od stjecanja TMSC-a i da je zbog toga povrijedio obveze prijave i odgode. Zbog toga mu je Komisija izrekla dvije novčane kazne u ukupnom iznosu od 28 milijuna eura.

Tužitelj je podnio tužbu za poništenje te odluke koju je u cijelosti odbilo šesto vijeće Općeg suda.

Ocjena Općeg suda

Opći sud započeo je odbijanjem tužiteljeva argumenta prema kojem prijelazna transakcija nije dovela do stjecanja kontrole nad TMSC-om i stoga ne predstavlja povredu obveza prijave i odgode predviđenih Uredbom o koncentracijama.

Pozivajući se na ustaljenu sudsku praksu Suda⁵, Opći sud je u tom pogledu podsjetio da je do provedbe koncentracije došlo čim su sudionici koncentracije proveli transakcije koje doprinose trajnoj promjeni kontrole nad ciljnim poduzetnikom. Svaka djelomična provedba koncentracije tako ulazi u područje primjene obveze odgode, čime se ispunjava zahtjev osiguranja učinkovite kontrole koncentracija. U tom smislu Uredba o koncentracijama usko povezane transakcije tretira kao jedinstvenu koncentraciju pri čemu su jedina iznimka slučajevi u kojima takve transakcije nisu nužne za promjenu kontrole nad ciljnim poduzetnikom i stoga nisu u izravnoj funkcionalnoj vezi s provedbom transakcije koncentracije.

Stoga je Komisija pravilno primijetila da se u sudskoj praksi Suda pravi razlika između pojmova „koncentracija” i „provedba koncentracije”. Naime, ako se „koncentracija” smatra provedenom tek kada dođe do trajne promjene kontrole, do „provedbe” koncentracije može doći čim sudionici koncentracije provedu transakcije koje doprinose trajnoj promjeni kontrole nad ciljnim poduzetnikom, odnosno eventualno prije stjecanja kontrole nad takvim poduzetnikom

Stoga kriterij za određivanje je li tužitelj povrijedio obveze prijave i odgode nije kriterij je li prije odobrenja koncentracije došlo do stjecanja kontrole nad TMSC-om, nego jesu li sporne radnje doprinijele, u cijelosti ili djelomično, činjeničnoj ili pravnoj promjeni kontrole nad tim poduzetnikom prije tog datuma.

U tom je kontekstu Opći sud također odbio tužiteljev argument koji se temelji na činjenici da Komisijina kontrola koncentracije nije bila ni u kojem trenutku i ni na koji način ometana s obzirom na to da je tužitelj kontrolu nad društvom TMSC stekao tek nakon što je dobio sva odobrenja dotičnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje. Prema tužiteljevu mišljenju, sve dok se kontrola ne stekne, koncentracija nije prijevremeno provedena. Stoga djelomična provedba koncentracije zahtijeva stjecanje djelomične kontrole. Međutim, prema mišljenju Općeg suda, kontrola je stečena kada subjekt ima mogućnost izvršavati odlučujući utjecaj na ciljno društvo, u suprotnom ona nije stečena. Stoga navodna „djelomična kontrola” ne može biti uvjet djelomične provedbe koncentracije. Opći sud usto je podsjetio da se, kako bi bila učinkovita, Komisijina kontrola mora provesti prije, čak i djelomične, provedbe koncentracije.

Pozivajući se na vlastitu sudsku praksu⁶, Opći je sud osim toga odbio tužiteljevu argumentaciju prema kojoj prijelazna transakcija nije predstavljala djelomičnu provedbu koncentracije.

U tom pogledu Opći sud istaknuo je **da se koncentracija može provesti ako postoji više formalno različitih pravnih transakcija i da je u takvom slučaju na Komisiji da ocijeni čine li te transakcije jednu koncentraciju s obzirom na to da su jedinstvene naravi.** Kada postoji više pravno različitih transakcija, na Komisiji je stoga da utvrdi, s obzirom na činjenične i pravne okolnosti svojstvene svakom pojedinom slučaju, gospodarsku svrhu kojoj stranke teže, ispitujući

⁴ Odluka Komisije C(2019) 4559 *final* od 27. lipnja 2019. o izricanju novčanih kazni zbog nepodnošenja prijave koncentracije protivno članku 4. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 139/2004 i provedbi koncentracije povredom članka 7. stavka 1. navedene uredbe (predmet M.8179 - Canon/Toshiba Medical Systems Corporation).

⁵ Presuda od 31. svibnja 2018., Ernst & Young, [C-633/16](#)

⁶ Presuda od 23. veljače 2006., Cementbouw Handel & Industrie/Komisija, [T-282/02](#)

pritom bi li dotični poduzetnici bili spremni zaključiti svaku transakciju uzetu zasebno ili je, naprotiv, svaka transakcija samo element složenije transakcije, bez koje je stranke ne bi sklopile.

U tom kontekst, **Komisija nije počinila pogrešku kada je prijelaznu transakciju kvalificirala kao djelomičnu provedbu koncentracije**. Naime, Komisija je pravilno utvrdila da je tužitelj, počevši od datuma prijelazne transakcije i neovisno o rezultatima odobrenja koncentracije, stekao mogućnost izvršavanja određenog stupnja utjecaja na TMSC jer je nakon provedbe navedene transakcije imao isključivu nadležnost za utvrđivanje identiteta konačnog stjecatelja potonjeg.

Opći sud je također osporio tužiteljev argument koji se temelji na tvrdnji da prijelazna transakcija nije u izravnoj funkcionalnoj vezi s promjenom kontrole nad TMSC-om i da stoga nije doprinijela promjeni navedene kontrole. Opći sud smatrao je da se društvo Toshiba, bez strukture transakcije u dvije faze koju je predložio tužitelj, nije moglo odreći kontrole nad TMSC-om i neopozivo dobiti plaćanje od TMSC-a prije kraja ožujka 2016. Usto, u okviru te strukture u dvije faze, prijelazna transakcija bila je nužna faza kako bi došlo do promjene kontrole nad TMSC-om. Naime, cilj te strukture u dvije faze bio je taj da se prijelaznom transakcijom omogućiti, s jedne strane, posredniku da kupi sve TMSC-ove dionice s pravom glasa i, s druge strane, tužitelju da neopozivo plati cijenu TMSC-a društvu Toshiba, dok u isto vrijeme dobiva najveću sigurnost da će u konačnici steći kontrolu nad TMSC-om.

Opći sud odbio je tužbu u cijelosti i naložio tužitelju snošenje troškova.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293